

Selite v. 2008 inventoitujen kohteiden nykytila

Kulttuurihistorialliset piirteet ovat sitten edellisen inventoinnin:

- 1 säilyneet ennallaan
 2 muuttuneet RH tai M -arvojen osalta +/-
 3 hävinneet (purettu/tuhoutunut)
 t heikentyneet (kunto/käyttö)
 ( ) muutosta yksittäisissä kohteissa

Huom! Vuoden 2008 kohteiden arvioinnissa ei tarkastella kohteen arvoja yleensä vaan vain arvoissa tapahtunutta muutosta sitten edellisen inventoinnin

Vanha nro(1)	Kartta nro	Nimi	Rno	Tyyppi*	inv.vuosi	Tila 2013
58	1	Soukkion kylä (pohjoisesta koululle)		Kylä	2008	1 (t)
	2	Kylänpää	3:11	Kylä; Maa- ja metsätalous; Kantatalo	2008	1
	3	Kotimäki	3:10	Asuminen; kylä	2008	1
	4	Heimola	3:04	Asuminen; kylä	2008	1
	5	Leppämäki	3:31	Asuminen; kylä	2008	1
	6	Kuoppala	2:33	Kylä; Maa- ja metsätalous, Kantatalo	2008	1
	7	Tannerila	3:05	Asuminen; Kylä	2008	1
67	8	Ollila	1:46	Kylä; Maa- ja metsätalous; Kantatalo	2008	1RH-
	9	Tautila (vanha)	5:33	Kylä; Kantatalo	2008	t
63	10	Yli-Salmi	4:17	Maa- ja metsätalous; Kantatalo	2008	1
65	11	Ali-Salmi	4:13	Maa- ja metsätalous; Kantatalo	2008	1 RH+ (t)
	12	Kilpiniemi	4:14	Maa- ja metsätalous	2013	
68	13	Koulunmäen mäkituvat		Asuminen; Mäkituvat	2008	1
	14	Inkala	6:07	Asuminen; Kylä; Mäkitupa	2008	1
	15	Naulakallio	5:06	Asuminen; Kylä; Mäkitupa	2008	1
	16	Kuusela	6:09	Asuminen; Kylä; Mäkitupa	2008	1
70	17	Vanha pappila	6:17	Kylä; Maa- ja metsätalous	2008	1
71	18	Soukkion eteläpää		Kylä	2008	1 (t)
66	19	Hakala (entinen Soukkion koulu)	5:3	Opetus; Kylä	2008	1
	20	Tähkälä	5:48	Maa- ja metsätalous; Kantatalo; Kylä	2008	1
	21	Lehtomäki	5:04	Asuminen; Kylä	2008	1
	22	Rauhamäki	5:10	Asuminen; Kylä	2008	1
	23	Alman mökki	6:12	Asuminen	2008	t
	24	Koivisto	1:41	Maa- ja metsätalous; Kantatalo	2013	
69	25	Koskela	2:18	Maa- ja metsätalous	2008	2 M-
77	26	Kotomäki (entinen Junni)	3:47	Maa- ja metsätalous; Kantatalo	2008	1
79	27	Lehtilinna	16:6	Maa- ja metsätalous; Virkatalo	2008	1
73	28	Eerakkalantie		Sivukylä	2008	1(t)
	29	Eerakkala	9:08	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	t
	30	Hietala	9:03	Maa- ja metsätalous; Torppa	2008	1
	31	Palomäki-Pietala	10:13	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1(t)
	32	Laine-Pietala	10:11	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1
	33	Nydal	14:16	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2013	
76	34	Kyynäröjärven maisema		Peltokylä	2008	1
	35	Anttila	11:30	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1
	36	Uusi-Anttila	11:18	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1
75	37	Juhola	13:17	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1
	38	Tuomala	12:13	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2013	
	39	Kallolantie		Sivukylä	2008	M-
	40	Ylikallola	8:39	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1
	41	Alikallola	8:22	Maa- ja metsätalous; Uudistalo	2008	1
	42	Kuusisto	8:41	Asuminen	2008	1
	43	Syrjälä	8:05	Asuminen	2008	t

*) Id-nro:Access-inventointilomakkeet, 2008

***) Tyyppi-sarakkeessa luokitellaan kohde kiinteistön alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaan

Maa- ja metsätalous = maatalo, pientila

Asuminen = palsta-, asuntotontti

Kylä = vanhan kyläkeskustan aluetta; osa kylätaajamaa

Kantatalo = isossajaossa vanhaan asutukseen perustuen muodostettu kantatalo tai siitä varhaisessa vaiheessa halottu tila

Uudistalo = isossajaossa liikamaista perustettu uusi kantatalo

Torppa = paikalla sijainnut kartanon torppa (vuokraviljelijä, joka vuokrannut vain osan tilasta)

Liike-elämä = kaupparakennus

Teollisuus = esim. mylly, saha tmv.

Opetus = kansakoulu, oppilaitos

Kokoontuminen = yhdistysten perustamat kokoontumistilat

Työväenasunto = kartanon rakennuttama työväenasunto

Kartano = Sälinkään kartanon rakennuttama rakennus

SOUKKION KULTTUURIYMPÄRISTÖSELVITYS 2014

Soukkion kylämaisematyyppit ja niiden arvopiirteet

Osa-alueajusten ulkopuolelle jäävät alueet ovat pääasiassa metsäympäristöjä tai pieniä syrjäisiä peltoalueita asutuksineen.

Viimeisessä sarakkeessa on luetteloitu joko maiseman, rakennushistoriallisten piirteiden tai/ja historiallisen merkityksen vuoksi merkittävimmät kulttuuriympäristötekijät.

KARTTA					
SOUKKION MAAREKISTERIKYLÄ – KULTTUURIYMPÄRISTÖSELVITYS					
nro	Aluetyyppi	Lähtökohdat	Maankäyttö 2013	Ominaispiirteet	Arvioidaan suunnitelmien vaikutuksia seuraaviin tekijöihin:
	Soukkion kylä	- ensimmäinen kirjallinen tieto kylästä vuodelta 1543, jolloin kylässä oli neljä taloa	- maa- ja metsätalous. asuminen	- vanhin asutus ja 1800-luvulla käytössä olleet pellot keskittyvät laakson ja selänteen vaihtumisvyöhykkeelle (77.5 - 85 m mpy); vanhassa kylässä asutusta myös ylempänä mäenrinteessä	Vanhan kylärakenteen ja siihen liittyvän yhtenäisen peltomaiseman säilyminen
1	Vanha kyläalue	- selänteen ja laakson kapea vaihtumisvyöhyke - viljelykelpoinen maa rajautuu moreenipeitteiseen kalliioselänteeseen, harjuun ja matalaan järveen - savi- ja hiesumaa - viettävä maasto - Kotojärven kuivatus - läheltä kulkenut yleinen maantie Hämeenlinnaan - viimeistään keskiajan lopulla alkanut asutus - talonpoikainen /kruunun maanomistus - koulu ja kauppoja	- asuminen, vapaa-ajan asutus, maatalous (-kaupat ja koulu lakkautettu) - koulu toimii seuratalona - vanhoja taloja siirtynyt vapaa-ajan käyttöön - jalankulkuympäristönä mielenkiintoinen, mutta ajonopeudet ristiriidassa ympäristön luonteen ja mittakaavan kanssa	- maisemarakennetta myötäilevä tienvarsikylä - selkeä jako rakennettuun kyläalueeseen ja kylän yhtenäiseen peltoalueeseen - pienimittakaavaisuus leimaa-antavaa rakennetussa ympäristössä - historiallinen jatkuvuus ilmenee kylän aluerakenteessa ja maatalouden synnyttämässä viljelymaisemassa sekä rakennetun ympäristön ajallisena kerroksellisuutena: erityyppisiä rakennuksia jopa kolmen vuosisadan ajalta, vanhoja rakenteita (kiviaidat) ja kulkuväyliä (kujamaiset sivutiet)	- kapeahko, maastoa myötäilevä kylätie (Vanha Soukkiontie) - raittimaisuutta muodostavat tienvarsirakennukset sekä tontteja reunustavat vanhat käsiladotut kiviaidat - vanhat kylän sisäiset tieväylät (Junnintie, Laurintuvantie) - yhtenäinen, koko kyläkeskustan mittainen peltoalue - tienvarsikylän kyläkuvalliset tekijät: 1) kantatalot tai niiden osatalot muuta asutusta kookkaampine päärakennuksineen ja vanhoine maatalousrakennuksineen, etenkin Tulokas, Ollila, Tähkälä 2) raittimaisuutta muodostavat pientaloryhmät pääasiassa 1900-luvun alkupuolen puurakennuksin: Kylänpää - Kuoppalan ja Tähkälä - Uusi-Pietilän väliset tieosuudet sekä näitä vanhempi mäkitupa-asutus kalliolla: Inkala, Kuusela ja Naulakallio 3) kylän solmukohtina Junnintien risteys ja Soukkiontien risteys koulun edustalla
2	Järvialueen maatalousalue	- järveen yhtyvä sivulaakso moreenimäkialueiden välissä - savi- ja hietamaat - laajat luonnonniityt - Kilpijärven lasku - paikalle jo ennen isojakoa siirtynyt kantatalo	- maatalous - kalliioilla ranta-alueilla ja niemissä vapaa-ajan asutusta	- vanhat tilakeskukset muodostavat maisemaa jäsentävän asutuksen tihentymän - asuinpaikka ja pellot kyläkeskustan ulkopuolella olevista vanhimpia - asumisen ja maatalouden pitkäaikaisuus ilmenee hyvin asuinpaikoista, vanhasta rakennuskannasta, kylätiestä ja vaihtelevasta peltomaisemasta - metsäympäristön lomamökkit eivät vaikuta kulttuurimaisemassa	- Ali-Salmen ja Yli-Salmen kumpareasutus pihapiireineen ja vanhat kotipellot - Ali-Salmen ja Yli-Salmen päärakennukset - asutuksen kautta kulkeva kylätie - eheät maatalousmaisemat (etenkin Salmien välillä ja Kilpieniemen edustalla)

SOUKKION KULTTUURIYMPÄRISTÖSELVITYS 2014

3	Päälaakson maatalousalue	<ul style="list-style-type: none"> - jokilaakso ja siihen yhtyvä sivulaakso - savi- ja hiesumaat, turve/liejumaat - joen perkaus - isossajaossa alueelle siirtynyt kantatalon osatalo sekä uudistalo - yhdystie - Hirvihaarassa kulkevalle Helsingintielle 	<ul style="list-style-type: none"> - maatalous, - ryhmittynyt haja-asutus 	<ul style="list-style-type: none"> - kallioisten moreeniselänteiden ja peltosaarekkeiden jäsentämiä laajoja peltomaisema-alueita - pienet harjumaamuodostumat joen länsipuolella (asuinpaikkoina) - vanhimmat tilakeskukset ja pienasumus siltapaikan luona rakennettuja maamerkkejä - metsäympäristön haja-asutus ei vaikuta eheissä peltomaisemissa (- siltapaikan luona vanhan asuinpaikan eteen rakennettu uudistalo) 	<ul style="list-style-type: none"> - Koiviston pihapiiri (päärakennus ja aitta) - Koskelan pihapiiri - Tuomalan pihapiiri (päärakennus, puutarhan kivirakenteet, aitta ja navetta) - Koskelan ja Eerakkalantien välinen laajahko maatalousmaisema - Tuomalan peltoalue
4	Vedenjakaja-alueen maatalousalue	<ul style="list-style-type: none"> - tasaiset sarvi-, hiesu- ja turvemaat - vanha joenvarsiniityille, sittemmin uudistaloille vienyt kylätie - taloja siirtynyt isossajaossa ja uusjaossa, torppia 	<ul style="list-style-type: none"> - maatalous, - ryhmittynyttä/harvaa haja-asutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - loivapiirteinen, laaja peltomaisema - vanhat maatalot moreeni/kalliomaakummuilla, peltosaarekkeissa tai metsän reunassa - alueen pohjoisosissa havaittavissa asutuksen pitkäikäisyys (- Soukkiontien ympäristö on jäsentymättömämpi uusien pelloille tuotujen rakennuspaikkojen vuoksi - maisemarikkoina näkyy huonokuntoisia vanhoja asuinrakennuksia) 	<ul style="list-style-type: none"> - Lehtilinnan pihapiirikokonaisuus - harvan kumpareasutuksen maatalousalue
5	Metsäisen alueen maatalousalue	<ul style="list-style-type: none"> - savimaa, lukuisat pienet moreeni-kumpareet - sijainti suoalueen ja moreenimaiden keskellä - luonnonniityt - Kotojärven kuivatus - isossajaossa muodostettu uudistalo, joka halottu kahtia 	<ul style="list-style-type: none"> - maatalous - ryhmittynyttä haja-asutusta ja vapaa-ajan asutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - asumisen pitkäaikaisuus ilmenee asuinpaikoista, vanhasta rakennuskannasta - kantatilan puolikkaat muodostavat pienen asutuksen tihentymän pitkine harjakattoisine päärakennuksineen - sivukylälle tulevan Kallolantien varrella monta idyllistä maisemakohtaa kansanomaisin puurakennuksin - (avoin peltomaisema vähenemässä tieympäristössä) 	<ul style="list-style-type: none"> - Yli- ja Alikallolan vierekkäiset päärakennukset (edustaa kylämäisen asutuksen alkusolua; yksittäisasutuksen luonne) - Kuuselan ja Syrjälän pienasumukset Kallolantien varrella
6	Metsäisen jokivarren asutus	<ul style="list-style-type: none"> - kallio- ja moreenimaan metsävyöhykkeen sisällä virtaavan joen reunasavikot - isossajaossa muodostettu uudistalo 	<ul style="list-style-type: none"> - maa- ja metsätalous, - haja-asutus, kylätien keskittämää haja-asutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - säilyttänyt yksittäistaloasutuksen luonteen (muu asutus keskittyy kylätien varteen) - syrjäinen kohde, myös kauempana olevat jokirantapellot asutuksesta erillään - kookas harjakattoinen talonpoikaistalo 	<ul style="list-style-type: none"> - Nydalin pihapiiri (päärakennus, kivinavetta ja aitta)
7	Päälaakson maatalousalue	<ul style="list-style-type: none"> - savimaa - laajat luonnonniityt - Kynnäröjärven kuivatus - isossajaossa muodostetut kaksi 	<ul style="list-style-type: none"> - maatalous, - harvaa haja-asutusta 	<ul style="list-style-type: none"> - loivapiirteinen, laajat peltomaisemat, jotka yhtyvät pohjoisessa Kaanaanjokilaakson viljelymaisemaan - vanhaan asutukseen perustuva aluerakenne säilynyt - vanhat maatalot 	<ul style="list-style-type: none"> - voimaperäinen maatalousalue ja alueella hyvin havaittavissa oleva asutushistoriallinen asutus - Juholan, Anttilan ja Uusi-Anttilan kumpareasutus - Juholan pihapiiri (päärakennus, kivinavetta)

SOUKKION KULTTUURIYMPÄRISTÖSELVITYS 2014

		kantataloa, joista toinen halottu jo varhain		moreeni/kalliomaakummuilla peltosaarekkeissa tai metsän reunassa (- pientalot sijoitettu alueella tyypilliseen tapaan)	
8	Päälaakson maatalousalue	- jokilaakso ja siihen yhtyvä sivulaakso - savi/hienohietamaa, turve/liejumaa - Kotojärven kuivatus ja joen perkaus - yhdystie Hirvihaaran kautta Helsingintielle (tieyhteys siirtynyt joen länsipuolelle) - isossajaossa muodostetut kaksi kantataloa	- maa- ja metsätalous, kylätien keskittämää asutusta	- kylä liittyy jokivarsipeltojen kautta laajaan viljelymaisemakokonaisuuteen - vanhaan asutukseen perustuva aluerakenne säilynyt - pitkät harjakattoiset talonpoikaistalot - asuminen ja maatalouden pitkäaikaisuus ilmenee hyvin asuinpaikoista, vanhasta rakennuskannasta ja kylätiestä (- yksi vanhoista taloista autiona)	- voimaperäinen maatalousalue ja alueella hyvin havaittavissa oleva asutushistoriallinen asutus - Pietalan, Laine-Pietalan ja Eerakkalan kumpareasutus ja vanhat hirsirakennukset - Eerakkalan päärakennus (kunto heikentynyt) - Kuuselan I. Välin torpan pihapiiri
nro	Aluetyyppi	Lähtökohdat	Maankäyttö 2013	Ominaispiirteet	Arvioidaan suunnitelmien vaikutuksia seuraaviin tekijöihin

Tulevaisuuden haasteena kyläkeskustassa (alue 1): *Vanhan rakennuskannan säilyminen tieympäristössä ja koulun takana sijaitsevalla kalliolla*

Kulttuuriympäristön arvopiirteiden ja kylän nauhamaisen aluerakenteen vuoksi on liikenneturvallisuuden parantamiseksi haettava muita ratkaisuja kuin tieväylän leventäminen tai kevyenliikenteen väylän rakentaminen kaikilta osin nykyisessä tiekanavassa; - tie on jo paikoin perusparannusten yhteydessä muuttunut vaaka- ja pystygeometrialtaan tavalla, josta aiheutuu tienvarren kiinteistöille vahinkoa.

Muussakin rakentamisessa, kuten vesi- ja viemäriinjan rakentamisessa otettava huomioon edellä mainitut arvopiirteet, esim. Vanhan Soukkiontien varrella monin paikoin kulkevat kiviadat! Tielle ohjautuu nykyään myös rekkaliikennettä ja läpikulkuliikennettä.